

Update-notitie QBWat 5.33

Notitie bij de release van versie 5.33 van QBWat, 30 april 2015

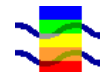
Versie 5.33 is een bug-fix-update naar aanleiding van het ontdekken van een aantal fouten in de vorige versie in de loop van het voorjaar van 2015.

Verder zijn enkele aanpassingen gemaakt om kennelijk voor de hand liggende fouten gemakkelijker te voorkomen. Beoordelingen kunnen met versie 5.33 licht afwijken van die met eerdere versies

Opgeloste fouten

(in cursief hoe het optreden van de fout in de vorig versie kon worden omzeild of gecheckt)

- **Beekforel** en **Zeeforel** worden herkend als **Forel**, die een maatlatsoort is. Nog eerder stonden beide ondersoorten zelf op de maatlat, maar werd Forel zelf niet gezien als maatlatsoort. Vanaf deze versie krijgen Forel, Beekforel en Zeeforel dezelfde maatlatscore. Als de wetenschappelijke namen werden gebruikt gebeurde dat al langer.
Bij de vorige versie kon deze fout worden omzeild door de namen Beekforel en Zeeforel te veranderen in Forel, of de wetenschappelijk naam te gebruiken, terug-aanpassen van deze bestanden voor de huidige versie is niet nodig.
- De aftrek bij de **vissenmaatlat** voor onevenwichtige leeftijdsopbouw (bovenmaatse snoekbaars < 50% [biomassa]) werd in **grote kanalen** (M6, M7) niet toegepast sinds versie 5.31; in deze versie is dat hersteld.
Of de fout ook echt optrad kan worden onderzocht in de invoerfile: zijn er in het gehele waterlichaam minstens 50 exemplaren snoekbaars gevangen (tel de aantallen bij elkaar van de meetpunten, als er meerdere zijn opgegeven in de invoerfile) én is het gemiddelde percentage bovenmaatse snoekbaars in het gehele waterlichaam lager dan 50% (middel de percentages van de meetpunten, gewogen als er een weegfactor is opgegeven), dán is de boordeling fout.
- De **fytoenthos**-maatlat werd in **vennen** (typen M12, M13 en M26) niet berekend in versie 5.32 door een fout bij het updaten van de TWN-namenlijst; in deze versie is dat hersteld.
- Enkele soorten **fytoenthos** werden bij **rivieren** ten onrechte als indicatorsoort gebruikt omdat een andere soort van hetzelfde genus, met IPS-indicatiewaarde, een status-verandering bij TWN had gekregen (twijfelachtig taxon geworden, daardoor preferred: genus; maar daardoor hebben ook alle andere soorten van dat genus impliciet dezelfde indicatiewaarde gekregen); bij QBWat is deze statusverandering teruggedraaid.
- Het gebruik van de parameter **VisTotaal** leidde soms tot foute berekeningen, het gebruik van **MFTotaal** leidde soms tot verwarrende meldingen in de log-file; in de nieuwe versie worden de parameters VisTotaal, MFTotaal en FBTotaal niet meer gebruikt. Geforceerde toekenning van onbekende taxa aan een van deze groepen, om het totaal kloppend te maken en dus de berekening van de fracties in het totale bestand, kan nu alleen nog met de kolom EXT (zie handleiding: soortherkenning).
Bij de vorige versie kon deze fout worden omzeild door deze parameters niet te gebruiken.
- De score voor de groeivorm **submers** bij de typen **M11, M22, M25** klopte niet omdat QBWat in versie 5.30 de aanpassingen uit het herzieningsvoorstel had overgenomen, maar deze uiteindelijk niet in het maatlatdocument zijn overgenomen; dit kan tot drie klassen verschil opleveren bij deze deelmaatlat. De nieuwe versie gebruikt de maatlatgrenzen uit het maatlatdocument.

Waarschuwing voor kennelijk voor de hand liggende fouten

Voor een aantal kennelijk voor de hand liggende fouten in de invoerfile zijn extra controles opgenomen bij het inlezen van de file. Dat kan leiden tot waarschuwingen in de log-file die ter harte dienen te worden genomen. Deze fouten leiden in deze versie nog niet tot het afbreken van de analyse of tot her-interpretatie van de ingelezen informatie, en kunnen dus foute beoordelingen opleveren. De handleiding is op deze punten aangescherpt.

- De parameter *weging_mp* is bedoeld voor meetpuntweging bij de macrofyten-maatlat en werkt niet in de andere maatlaten; daarvoor dient altijd de parameter *weging* te worden gebruikt, omdat er altijd maar één aggregatiestap is waar *weging* een rol speelt. Voor de vissenmaatlat in sloten en kanalen vindt aggregatie van meetpunten plaats, maar daar wordt toch de parameter *weging* voor gebruikt; toepassing van *weging_mp* voor de vissenmaatlat zou weer andere vergissingen in de hand werken.
- Elk monster moet een unieke code krijgen, de code voor het meetpunt mag niet zomaar worden overgenomen voor het monster als er meerdere monsters op dat meetpunt zijn genomen, op verschillende tijdstippen (jaren!) of van verschillende soortgroepen. Als dat toch gebeurt zullen soorten meerder keren in hetzelfde monster worden aangetroffen en daar wordt dan een waarschuwing voor gegeven in de log-file. De gegevens worden bovendien samengevoegd voor beoordeling, wat meestal niet de bedoeling is.
- De kolom in de listingfile, aangeduid met EXT, of de facultatieve tweede kolom in de tabelfile, mag alleen een code voor soortgroepen bevatten als het ook daadwerkelijk een soortnaam betreft. Als er op de betreffende regel een parameter staat die geen soortnaam is, zoals *submers* of *chlorofyl*, dan wordt deze parameter niet gebruikt en in zowel de logfile als de resultatenfile weergegeven als niet-herkende soortnaam.
- De letter S als waarde voor de parameter *zone* mag uitsluitend gebruikt worden om aan te geven dat het een opname betreft die is gemaakt waar geldt dat het behoort tot het begroeibaar areaal voor de groeivorm *submers*, maar NIET voor de andere groeivormen. Dat komt alleen voor bij de grotere meren. Als er onderscheid wordt gemaakt tussen opnamen op meerdere diepten en voor het watertype geldt dat het gehele waterlichaam voor alle groeivormen (behalve oever) tot het begroeibaar areaal behoort (in de bijlage van het maatlatdocument in tabel B aangegeven met een 'a'), dan moet voor elk van deze opnamen de letter W (of eventueel E) worden gebruikt, eventueel aangevuld met een tweede letter of cijfer (W1, W2 etc).
- Een listing-file mag lege cellen bevatten, QBWat vult daar dan zelf de waarden in die in die kolom de laatste keer werd gelezen (in de regel ervóór dus). Tussenvoegen van regels met aanduidingen vóór de monsters leidt tot fouten als er geen waarde in de kolom voor monsters wordt ingevuld, omdat dan de waarde bij het verkeerde monster wordt toegepast. Bij voorkeur worden alle kolommen altijd gevuld met informatie. De enige uitzondering hierop is voor de parameters *ge2* en *ge3* (en de vrijwel nooit gebruikte parameters: *ce*, *pf*, *dl*), omdat die niet zijn gebonden aan monsters, die werken voor alle monsters vanaf de regel waarop ze zijn aangegeven. Eventuele informatie over *monster*, *meetpunt*, *meetobject* en *jaar* bij *ge2* en *ge3* worden genegeerd.